

- A** **Zulkiflee bin Hassim dan satu lagi lwn Ee Keng Wa (bapa yang mendakwa bagi pihaknya sendiri sebagai orang tanggungan Ee Say How @ Yee Say How, si mati)**
- B** MAHKAMAH TINGGI (MUAR) — RAYUAN SIVIL NO 12–4 TAHUN 2008
UMI KALTHUM PK
29 SEPTEMBER 2009
- C**
- Lalu Lintas — Kecuaian — Perlanggaran antara motolori dan motosikal — Perbandingan keterangan saksi dengan rajah kasar — Tumpukan darah berada di laluan si mati — Kerosakan pada motolori dan kesan brek tayar*
- D** *menunjukkan motolori tidak masuk ke laluan si mati — Kesan darah hanya menunjukkan tempat di mana si mati tercampak selepas pertembungan*
- Tort — Kecuaian — Kemalangan jalan raya — Perlanggaran antara motolori dan motosikal — Pembahagian liabiliti — Sama ada rayuan terhadap liabiliti dibenarkan*
- E**
- F** Suatu kemalangan telah berlaku di antara sebuah motolori kepunyaan perayu kedua yang dipandu oleh perayu pertama ('SBI') dengan sebuah motosikal yang dipandu oleh si mati. Hakim mahkamah sesyen telah mendapati perayu-perayu bertanggung 80% dalam kemalangan itu dan si mati turut cuai sumbangan sebanyak 20%. Hakim mahkamah sesyen telah memutuskan bahawa: (i) kesan darah boleh diambil kira tempat berlakunya pelanggaran
- G** dan kesan darah dalam rajah kasar menunjukkan pelanggaran motosikal dan motolori di laluan sah si mati; (ii) keterangan SBI bercanggah dengan laporan polisnya; dan (iii) sekiranya benar motosikal si mati yang memasuki laluan sah motolori, kerosakan motosikal akan lebih teruk dan tertumpu di bahagian hadapan. Perayu telah merayu terhadap isu liabiliti.
- H**
- Diputuskan**, membenarkan sebahagian rayuan perayu-perayu dengan kos:
- I** (1) Kesan darah tersebut hanya boleh dianggap sebagai tempat di mana si mati telah jatuh/tercampak selepas pertembungan dengan motolori itu. Adalah lebih wajar apabila motosikal itu bertembung dengan motolori, motosikal itu tercampak ke sebelah kiri jalan. Jika benar, motolori itu berada di laluan si mati, ini bermakna motosikal itu sepatutnya tercampak lebih jauh ke kiri jalan. Penemuan fakta ini adalah selaras

dengan kerosakan pada motolori. Kesan brek tayar motolori itu juga tidak konsisten/selari dengan versi responden, bahawa motolori itu telah masuk jalan si mati dan menggesel motosikal si mati (lihat perenggan 6(a)).

A

- (2) Tiada percanggahan dalam keterangan SBI. Laporan polis tersebut dibuat lebih kurang satu jam selepas kemalangan berlaku dan SBI tidak ada masa untuk berbincang, mereka atau menokok tambah fakta berhubung dengan kemalangan itu. Keterangan SBI juga disokong dengan rajah kasar khususnya, kesan brek tayar dan kedudukan motosikal. Kerosakan pada motolori dan motosikal adalah selaras dengan versi perayu (lihat perenggan 6(b)–(c)).

B

C

- (3) Si mati bertanggung 75% dan perayu 25% sumbang cuai memandangkan bahawa SBI cuma sempat menekan brek setelah mengelak ke kiri selepas kemalangan berlaku. SBI telah kurang peka terhadap suasana jalan yang gelap dan berselekoh itu (lihat perenggan 6(d)).

D

[English summary

E

An accident occurred between a lorry belonging to the second appellant which was driven by the first appellant ('SBI') with a motorcycle ridden by the deceased. The sessions court judge found the appellants to be 80% liable in the accident and the deceased to be liable 20% for contributory negligence. The sessions court judge decided that: (i) the blood stain could be taken into account as the place the collision occurred and the blood stain in the sketch plan showed that the collision between the motorcycle and the lorry was on the lawful passage of the deceased; (ii) SBI's testimony was contrary to his police report; and (iii) if it was true that it was the motorcycle of the deceased that swerved into the lorry's passage, the damages to the motorcycle would have been greater and concentrated more on the front. The appellant appealed against the issue of liability.

F

G

Held, allowing the appellants' appeal in part with costs:

H

- (1) The blood stain could only be regarded as the place where the deceased fell/thrown upon the collision with the lorry. It would be more appropriate if, when the motorcycle collided with the lorry, the motorcycle was thrown to the left side of the road. If it was true that the lorry was on the path of the deceased, the motorcycle should have been thrown away further to the left side of the road. This findings of fact was in line with the damages to the lorry. The lorry's brake marks was also inconsistent with the respondent's version that the lorry had

I

- A swerved into the path of the deceased and brushed against the motorcycle of the deceased (see para 6(a)).
- (2) There were no contradictions in SBI's testimony. The police report was made approximately one hour after the accident and SBI had no time to discuss, create or fabricate the facts with regards to the accident.
- B SBI's testimony was also corroborated by the sketch plan, especially, the brake marks of the tyre and the position of the motorcycle. The damages to the lorry and the motorcycle were in line with the appellant's version (see paras 6(b)–(c)).
- C (3) The deceased was 75% liable and the appellant was 25% contributory negligent since SBI could only apply the brake when swerving towards the left after the accident. SBI was unaware because it was dark and he was on a winding road (see para 6(d)).]

D Nota-nota

Untuk kes-kes mengenai kemalangan jalan raya, lihat 12 *Mallal's Digest* (4th Ed, 2005 Reissue) perenggan 1258–1500.

Untuk kes-kes mengenai pelanggaran antara motolori dan motosikal, lihat 11 *Mallal's Digest* (4th Ed, 2005 Reissue) perenggan 334–339.

E

Kes-kes yang dirujuk

Multar v Lim Kim Chet & Anor [1982] 1 MLJ 184, MP (diikut)

Sepang Omnibus Sdn Bhd v Christina Loh Soo Pang & Ors [1970] 2 MLJ 234, MP (diikut)

F

Undang-undang yang dirujuk

Akta Mahkamah Kehakiman 1964 s 29

G Umi Kalthum PK:

FAKTA KES

- H [1] Suatu kemalangan telah berlaku pada 10 Disember 2000 jam lebih kurang 9 malam di 71.6km, Jalan Johor Air Hitam di antara sebuah motolori No JCG 9115 kepunyaan perayu (Kedua) yang dipandu oleh perayu (pertama) ('SBI') dengan sebuah motosikal JDB 6584 yang dipandu oleh Ee Say How @ Yee Say How ('si mati'). Pada masa kemalangan berlaku, SBI sedang memandu motolori itu dari arah Johor Bahru ke Air Hitam, manakala si mati sedang menunggang motosikalnya dari arah Air Hitam ke Johor Bahru, iaitu dari arah bertentangan.

[2] Tuan hakim mahkamah sesyen telah memutuskan perayu-perayu 80% bertanggung dalam kemalangan itu dan si mati turut cuai sumbangan

sebanyak 20% dalam kemalangan itu dan telah memutuskan amaun ganti rugi khas dan am dan kos yang perlu dibayar.

A

KEPUTUSAN

[3] Walaupun dalam notis rayuan, perayu telah merayu terhadap keseluruhan keputusan tuan hakim mahkamah sesyen berhubung liabiliti dan ganti rugi am dan khas, akan tetapi dalam hujahannya, pihak perayu hanya merayu terhadap keputusan mengenai liabiliti sahaja. Berhubung isu liabiliti, mahkamah ini membenarkan sebahagian rayuan perayu dengan kos dengan mendapati perayu sumbang cuai 25% dan si mati bertanggung sebanyak 75% dalam kemalangan tersebut. Mahkamah memutuskan sedemikian berdasarkan alasan-alasan seperti berikut:

B

C

[4] Adalah benar pada hakikatnya, mahkamah ini tidak seharusnya mengganggu penemuan fakta oleh tuan hakim mahkamah sesyen itu. Akan tetapi mahkamah ini boleh mengganggu penemuan sesuatu fakta itu dalam keadaan tertentu, misalnya, seperti dalam kes *Multar v Lim Kim Chet & Anor* [1982] 1 MLJ 184, di mana Syed Othman, hakim Mahkamah Persekutuan, menyatakan:

D

E

We are loath to disturb the findings of facts by the trial court. But in the circumstances of this case, we find that we have to interfere as we are satisfied that the crucial evidence has been misconstrued resulting in the uncertainty of the first respondent's evidence as to how he came in contact with the motorcycle being put in a favorable light and the consistency of the appellant's evidence being disregarded. On the evidence before the court, we are satisfied that the first respondent was wholly to blame for the accident.

F

Dalam kes *Sepang Omnibus Sdn Bhd v Christina Loh Soo Pang & Ors* [1970] 2 MLJ 234, Mahkamah Persekutuan juga telah memutus perlu baginya mengganggu pembahagian tanggungan oleh hakim yang membicara yang telah inferens yang salah daripada fakta-fakta yang sedia ada memandangkan adalah jelas teksi berada di lorong sahnyanya pada masa kemalangan berlaku dan lori tentera telah memasuki ke dalam laluan sah teksi itu.

G

[5] Lagi pun, s 29, Akta Mahkamah Kehakiman 1964, memperuntukkan bahawa '*All civil appeals from a subordinate court shall be by way of rehearing ...*'.

H

[6] Mahkamah ini terpaksa mengganggu penemuan fakta oleh tuan hakim mahkamah sesyen itu:

I

(a) Apabila beliau memutuskan '*... kesan darah boleh diambil kira tempat berlakunya pelanggaran ...*', iaitu kesan darah yang bertanda 'X' dalam ra jah kasar P1 menunjukkan pelanggaran motosikal dan lori di laluan

- A sah si mati di lorong B-C. Mahkamah bersetuju dengan hujahan peguamcara perayu bahawa kesan darah tersebut hanya boleh dianggap sebagai tempat di mana si mati telah jatuh/tercampak selepas pertembungan dengan motolori itu. Mahkamah juga bersetuju bahawa
- B adalah lebih wajar apabila motosikal itu bertembung dengan motolori, motosikal itu tercampak ke sebelah kiri jalan. Jika benar, motolori itu berada di laluan si mati, ini bermakna motosikal itu sepatutnya tercampak lebih jauh ke kiri jalan dan bukan di tempat bertanda 'M' dalam rajah kasar itu. Untuk motosikal itu berada di tempat bertanda 'M', ini bermakna kemungkinan besar si mati telah menunggang
- C motosikal itu dalam laluan motolori itu dan apabila motosikal itu bertembung dengan motolori itu ianya telah tercampak dan berhenti di tempat hampir tengah-tengah jalan itu dan si mati tercampak di tempat 'X' (di sini jika mahkamah ambil kira kedudukan 'M1' sebagai kedudukan sebenar tayar depan motosikal itu dan bukan lukisan motosikal oleh SP3 di P1, ianya lebih-lebih lagi menunjukkan kedudukan motosikal itu berada lebih di laluan motolori itu). Penemuan fakta ini oleh mahkamah ini adalah selaras dengan kerosakan yang dialami oleh motolori, iaitu bumper depan kanan kemek, cermin sisi kanan pecah, mudguard tayar motolorinya. Di sini mahkamah
- E ambil perhatian bahawa kesan brek tayar motolori bertanda 'F' adalah keseluruhannya di bahu jalan di sebelah kiri menghala ke Air Hitam iaitu di sebelah laluan motolori itu. Kesan brek tayar motolori itu mengukuhkan lagi kes perayu. Kesan brek tayar motolori itu tidak konsisten/selari dengan versi responden, bahawa motolori itu telah
- F masuk jalan si mati dan menggesel motosikal si mati;
- (b) Apabila beliau memutuskan keterangan SBI bercanggah dengan laporan polisnya 'D2', di mana SBI tidak menyatakan dalam laporan polisnya bahawa beliau ada mengelakkan ke kiri dan membrek sebelum kemalangan, dan apakah kenderaan yang dikatakan si mati memotongnya. Mahkamah ini dapati kedua-dua aspek 'percanggahan' ini bukanlah percanggahan keterangan SBI. Adalah benar bahawa SBI ada sebut dalam laporan polisnya tentang si mati memotong sebuah kenderaan lain dan terus terbabas masuk ke jalannya. Memandangkan
- H perkara ini tidak dicabar oleh pihak responden/plaintif semasa pemeriksaan balas, maka keterangan ini dianggap diterima. Lagipun, SBI telah menjelaskan semasa pemeriksaan semula bahawa beliau tidak sebut tentang membrek motolori dan elak ke kiri dalam D2 kerana beliau pada masa itu kebingungan. Mahkamah menerima penjelasan ini
- I memandangkan bahawa D2 itu dibuat lebih kurang satu jam selepas kemalangan berlaku dan SBI tidak ada masa untuk berbincang, mereka atau menokok tambah fakta berhubung dengan kemalangan itu. Selain itu, keterangan SBI itu disokong dengan rajah kasar P1, khususnya, kesan brek tayar 'F' dan kedudukan motosikal 'M';

- (c) Apabila beliau memutuskan sekiranya benar motosikal si mati yang memasuki laluan sah motolori, kerosakan motosikal lebih teruk dan tertumpu di bahagian hadapan dan bukannya sebagaimana kerosakan yang ada sekarang. Begitu juga kerosakan lori akan terdapat di bahagian tengah depan bumper dan bukan di bahagian belakang. Mahkamah ini dapati kerosakan pada motolori dan motosikal itu adalah selaras dengan versi perayu dan sebagaimana dibincangkan di atas. **A**
- (d) Dengan itu, mahkamah mendapati si mati bertanggung 75% dan perayu 25% sumbang cuai memandangkan bahawa SBI cuma sempat menekan brek setelah mengelak ke kiri selepas kemalangan berlaku. Ini menunjukkan bahawa SBI kurang peka terhadap suasana jalan yang gelap dan berselekoh itu. **B**
- C**

Sebahagian rayuan perayu-perayu dibenarkan dengan kos.

Reported by Kanesh Sundrum

D

E

F

G

H

I